

A fogpótlástan szerepe a fogászati praxisban

Prof. Dr. Márton Krisztina

Egyetemi tanár, Igazgató

Propedeutikai Tanszék

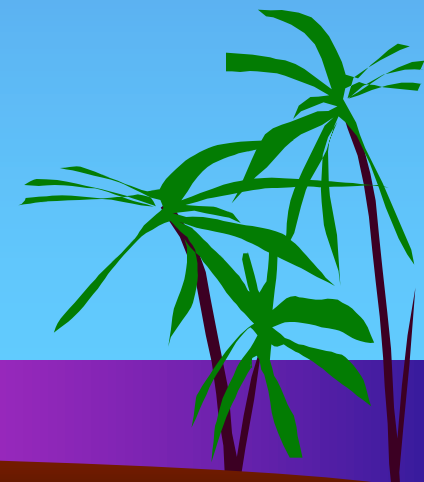
SEMMELWEIS Egyetem

A fogak funkcionális szerepe

▲ Rágás

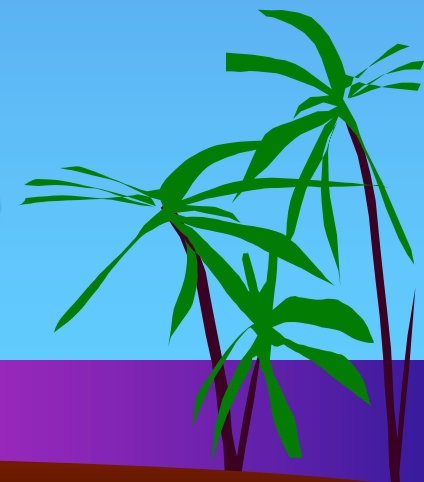
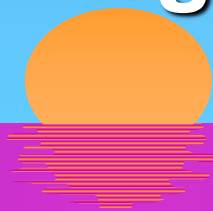
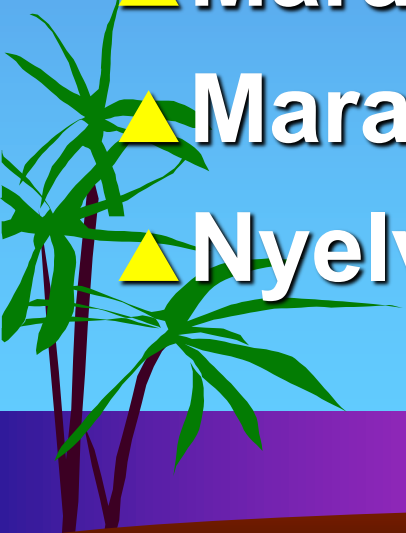
▲ Beszéd

▲ Esztétika

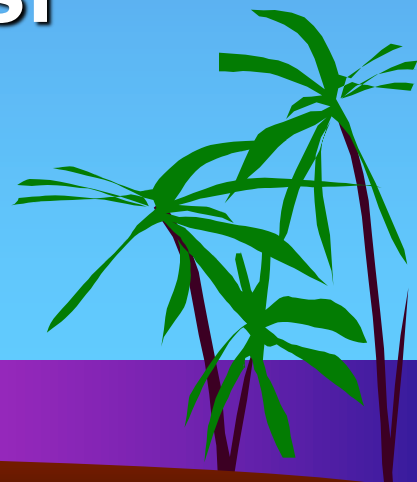
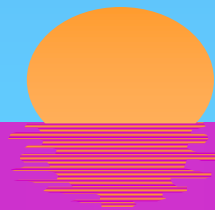
A fogatlanság következményei

- ▲ Rágóképesség csökkenése
- ▲ Beszédzavar
- ▲ Esztétikai problémák
- ▲ Maradék fogak pathológiás elmozdulása
- ▲ Maradék fogak túlterhelése
- ▲ Nyelv méretének megnövekedése

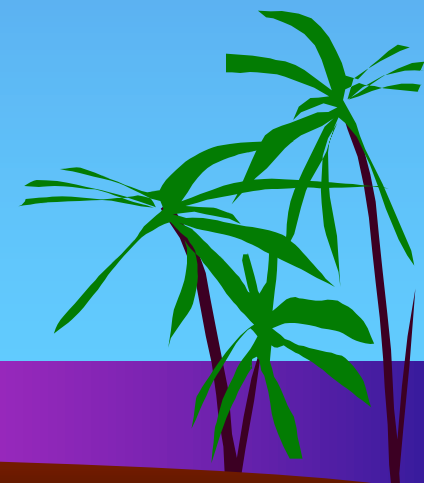
Rágóképesség csökkenése

- ▲ A kis-, illetve a nagyőrlő fogak elvesztése jelentősen csökkenti a rágás hatékonyságát
- ▲ A frontfogak hiánya a harapási képességet csökkenti

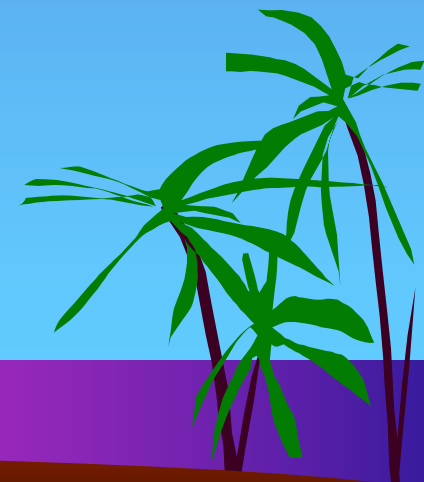

Beszéd-, hangképzési zavarok

- ▲ Különösen egyes mássalhangzók képzése szenved zavart, függően a képzés helyétől
- ▲ 'f', 's', 'sz', 'z', 't', zs hangzók képzésének hallható zavara

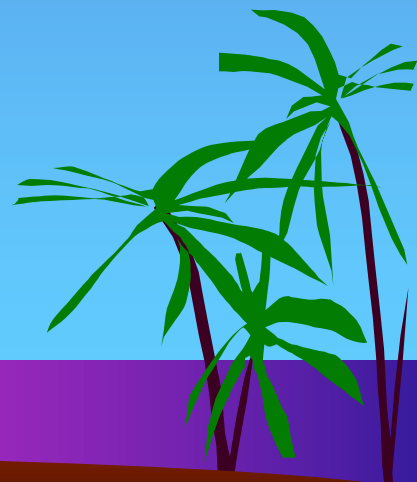
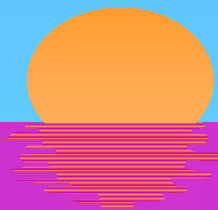

Megnövekedett nyelv

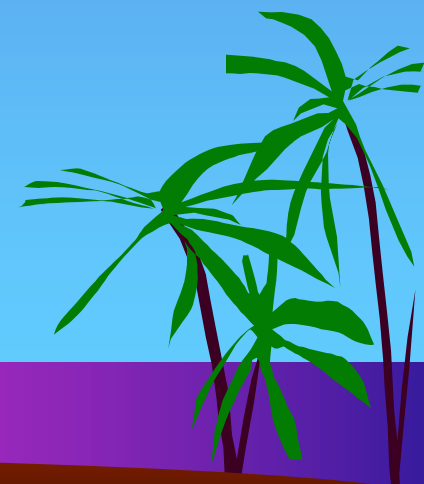
Fogvesztés következtében fellépő esztétikai zavarok

- ▲ Fogatlanság
- ▲ Archarmónia megbomlása

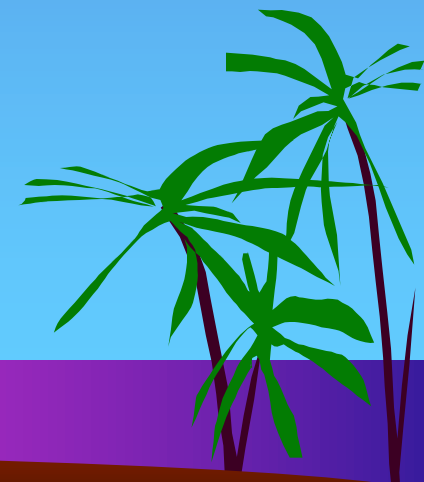
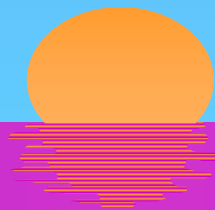
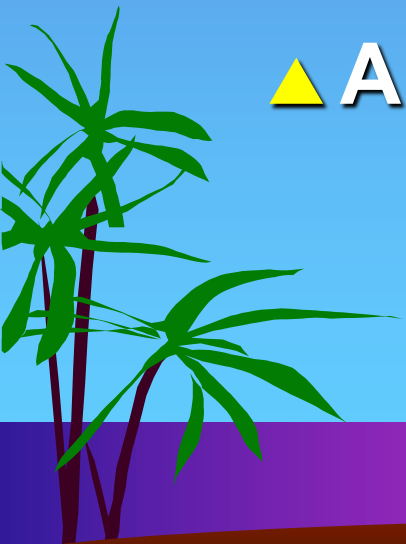
Maradékfogak pathológiás elmozdulása

- ▲ Dőlés
- ▲ Elongáció
- ▲ Torzió
- ▲ Elvándorlás – testes elmozdulás

A pathológiás fogelmozdulás következményei

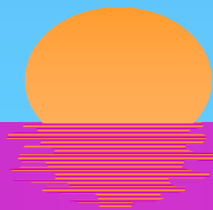
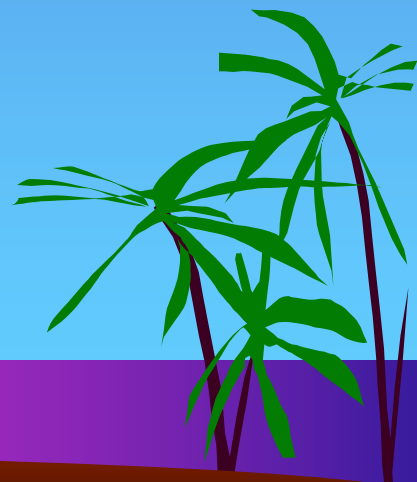
- ▲ Kontaktpont elvesztése
- ▲ A rágóerő vertikális komponense által okozott kedvezőtlen irányú terhelés
- ▲ Gingivitis, parodontitis
- ▲ A maradék fogak túlterhelése

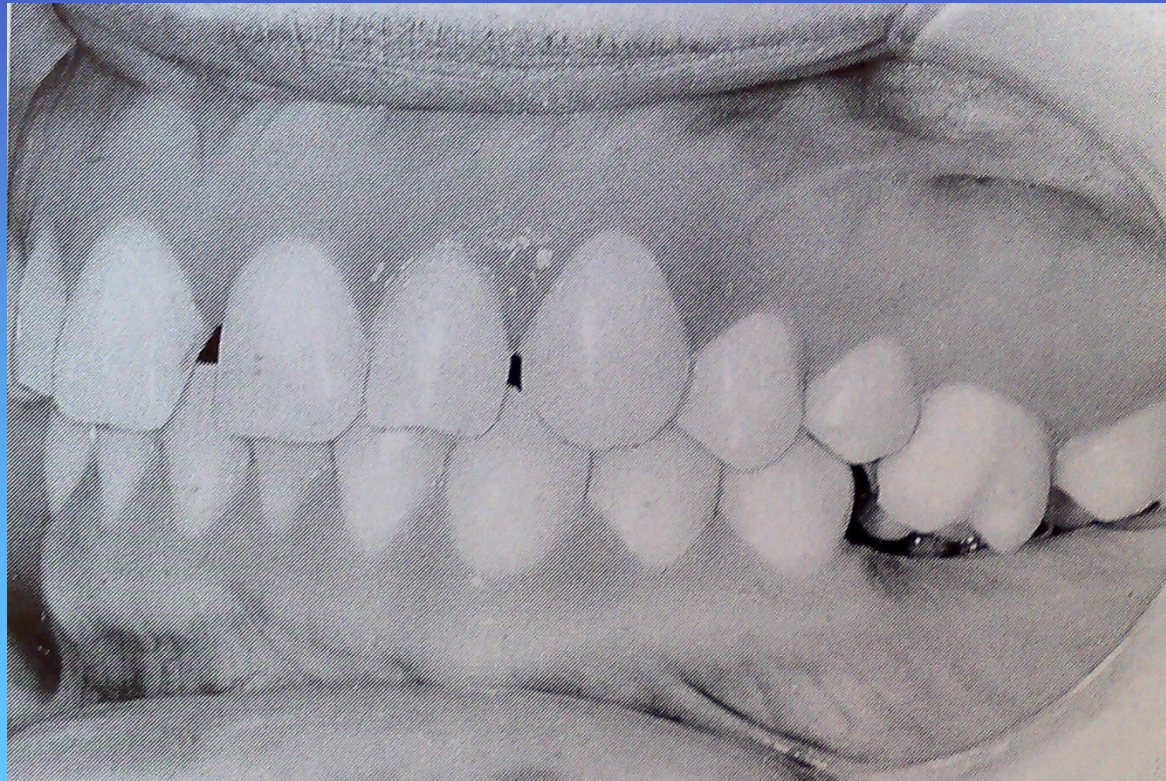
Dőlés

Dólés

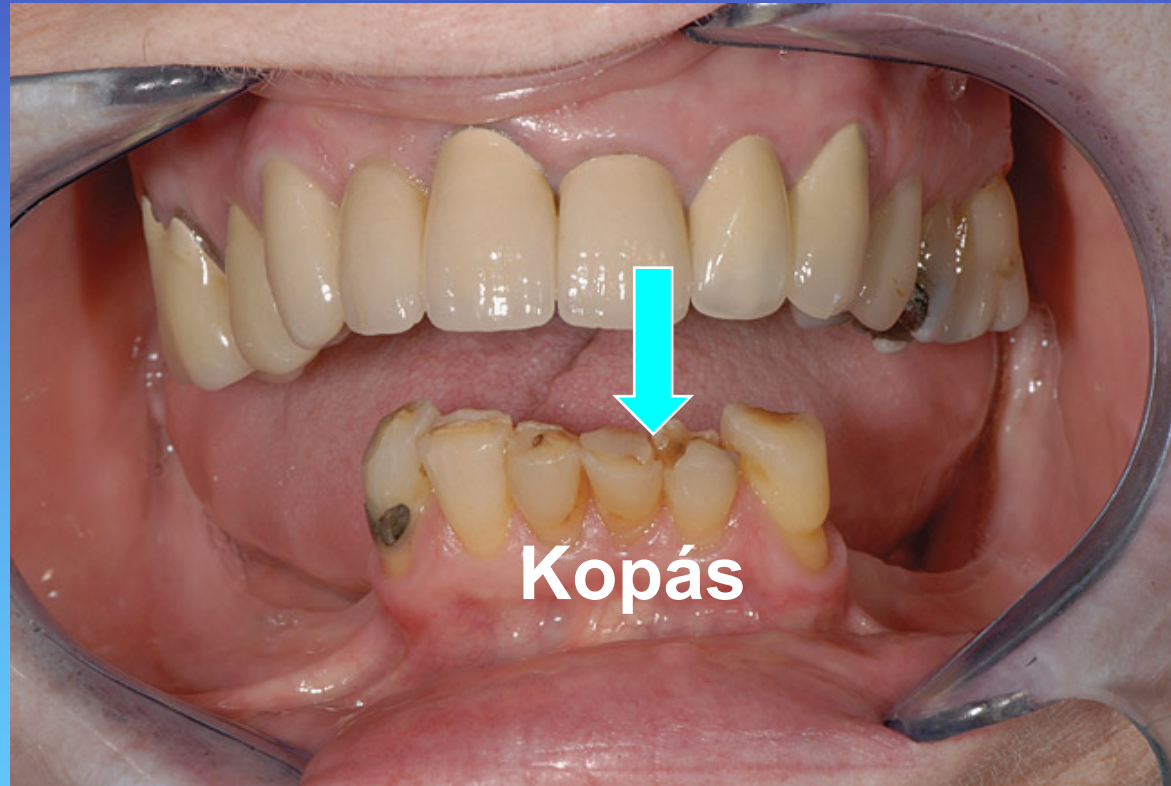

Az okklúzió vertikális dimenziójának csökkenése – hátsó régiók fogatlansága miatt

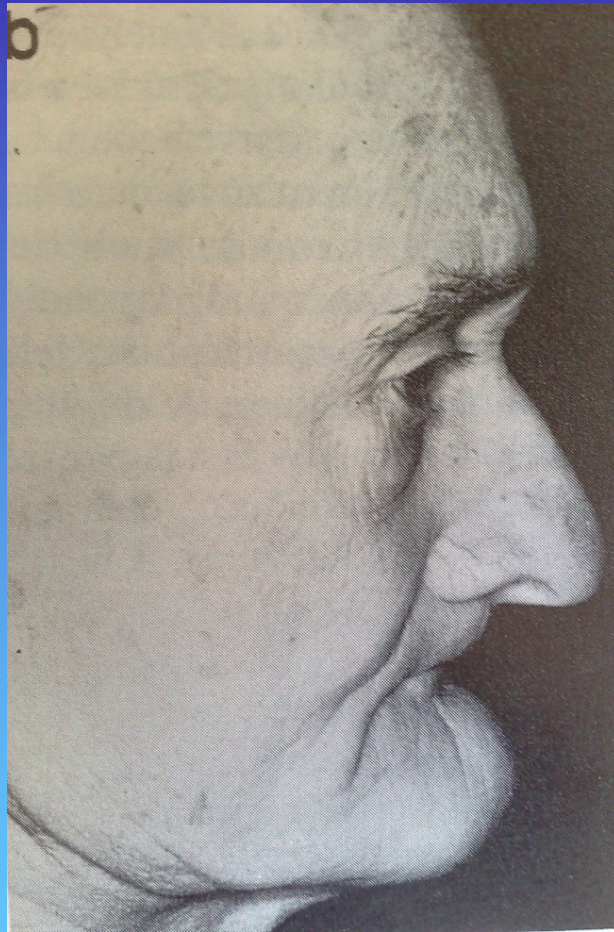

Anatagonista fogak elongációja

Frontfogak túlterhelése a hátsó régiók fogatlansága miatt

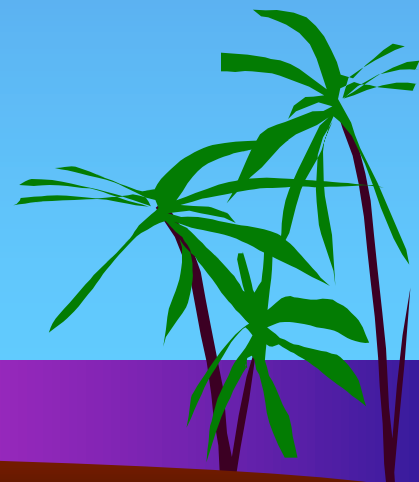
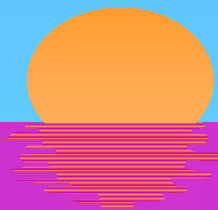

Archarmónia megbomlása

Beesett ajkak, orrcsúcs-állcsúcs távolságának csökkenése

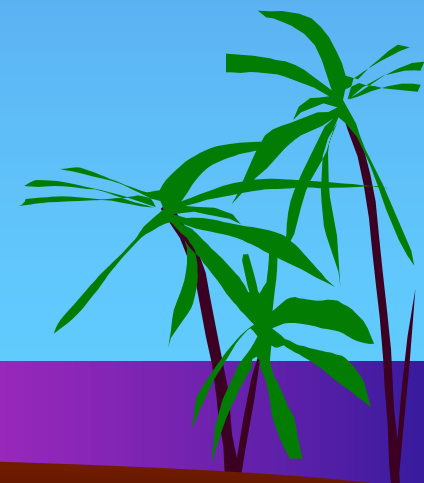
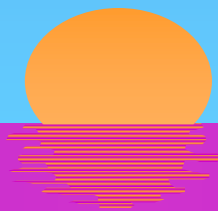
Elongáció

A fogpótlások funkcionális szerepe

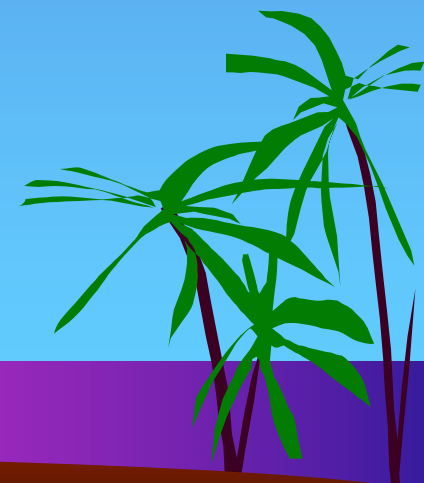
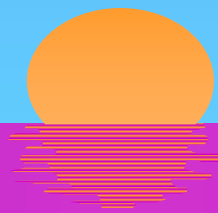
▲ Helyreállítás

▲ Prevenció

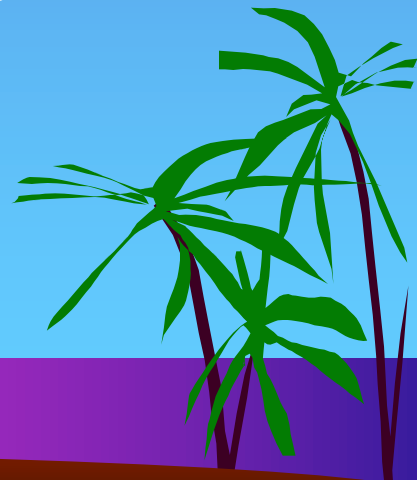
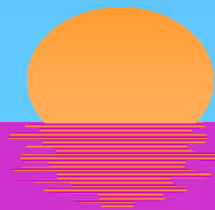
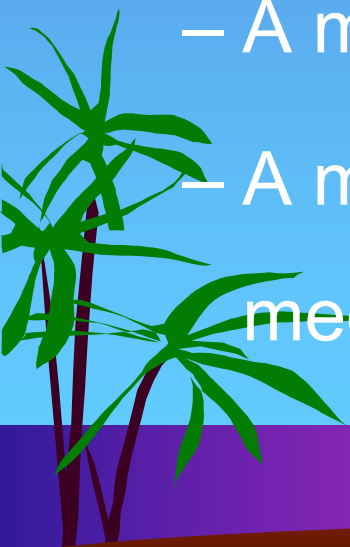
A fogpótlások funkcionális szerepe

- ▲ Helyreállítás (rehabilitáció)
 - A rágóképesség helyreállítása
 - A beszédzavar kezelése
 - Esztétikai rehabilitáció

A fogpótlások funkcionális szerepe

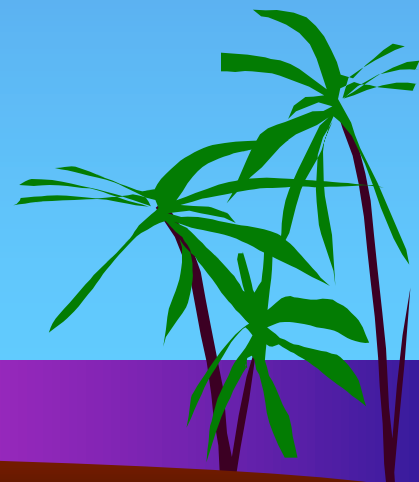
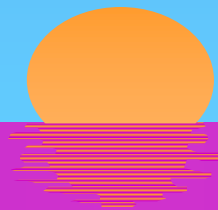
- ▲ További rendellenességek megelőzése - prevenció
 - Antagonista fogak elongációjának megakadályozása
 - Szomszédos fogak dőlésének megakadályozása
 - A maradék fogak túlterhelésének megakadályozása
 - A maradék fogak patológiás elmozdulásának megakadályozása

Fogpótlások típusai

▲ Rögzített

▲ Kivehető

A fogpótlások készítésének általános lépései

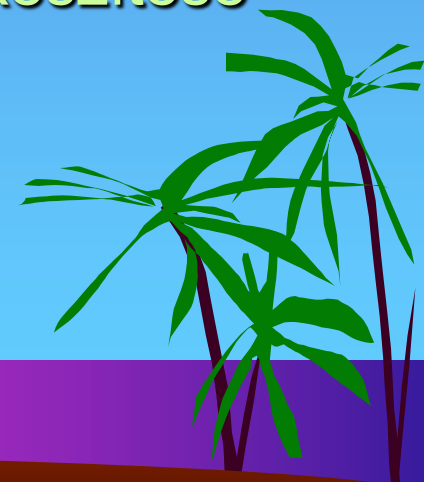
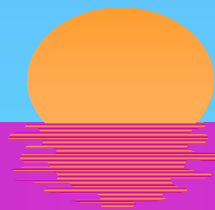
▲ Klinikai munkafázisok

- Anamnézis, szájvizsgálat
- A száj/fogak előkészítése a fogpótlás befogadására
- Lenyomatvétél, a mandibula maxillához viszonyított helyzetének rögzítése
- Behelyezés
- Kontroll

Információ
áramlás

▲ Laboratóriumi munkafázisok

- Modell készítés, beartikulálás
- A fogpótlás elkészítése

Lenyomatvétel

▲ Segítségével elkészül a preparált állcsont negatív mása

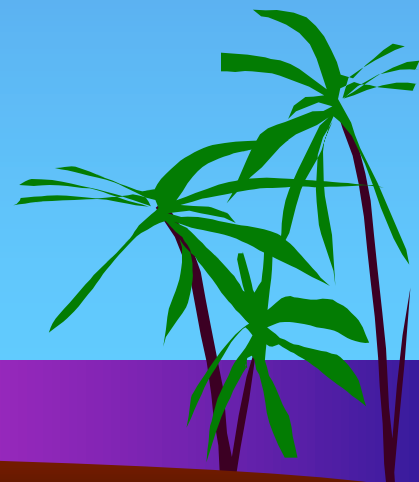
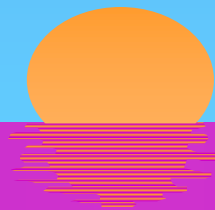

▲ A technikus elkészíti a modellt – a preparált állcsont pozitív mását, amelyre elkészül a fogpótlás

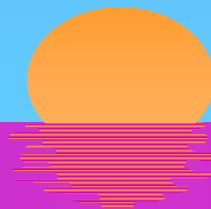
Rögzített fogpótlások

- ▲ Inlay
- ▲ Onlay, overlay
- ▲ Szóló korona
- ▲ Rögzített híd
- ▲ Rögzített sín
- ▲ Csapos fogmű

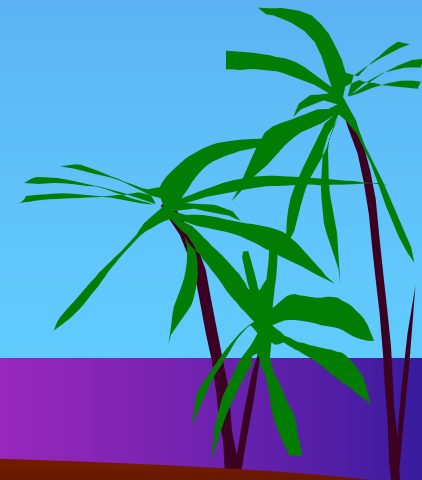
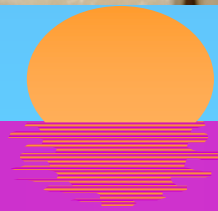

Inlay és onlay (overlay)

- ▲ Az **inlay** a fogtöméshez hasonló restauráció, amely a fog csücskei között helyezkedik el.
- ▲ Az **onlay** egy kiterjedtebb restauráció, amely egy- vagy több csücsköt is fed.
- ▲ Az **overlay**, amely a fog teljes okkluzális felszínét fed.
- ▲ Egyénileg készül a preparált fogra a fogtechnikus által, amelyet a fogorvos cementtel rögzít.

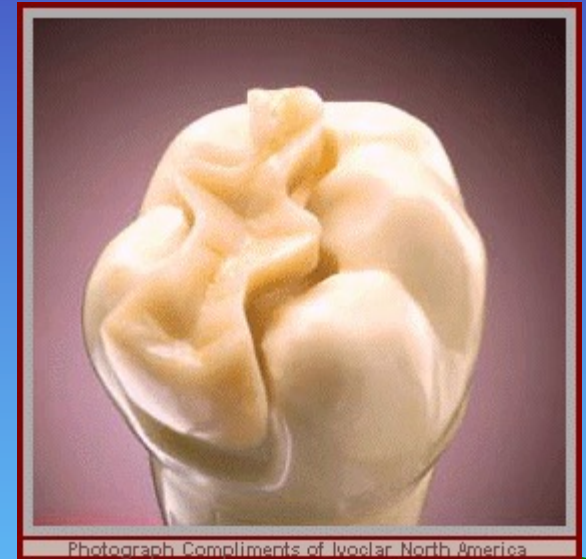
Kompozit inlay híd

Inlay- onlay-, overlay preparálás menete

A készítés két ülésben történik

- ▲ Az első ülésben történik a fog preparálása (üregkészítés, régi tömés, szuvasodás eltávolítása), majd lenyomatvétele és **a mandibula maxillához viszonyított helyzetének rögzítése a fogorvos által**
- ▲ A lenyomat alapján a fogtechnikai laboratóriumban modell készül, amelyre beartikulálás után a technikus elkészíti az egyéni adottságoknak megfelelő fogművet.
- ▲ A második ülésben a fogorvos **cementtel rögzíti a fogművet a páciens szájába.**

előtte

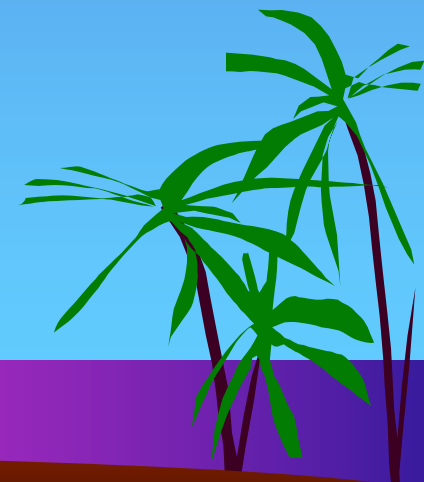
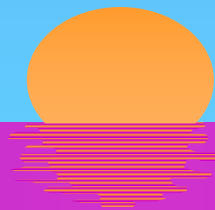

utána

Szóló korona

- ▲ A korona olyan cementtel rögzített restauráció – fogmű, amely a fog koronai felszínét állítja helyre..
- ▲ Koronák készítésének indikációi:
 - A fog koronai részének destrukciója (pl. több, mint 3 koronai felszín szuvas)
 - Esztétikai okok
 - Kapocstartó korona készítés kombinált fogpótláshoz (kivehető rész rögzítéséhez)

Szóló korona

- ▲ A fogat a fogorvos készíti elő majd lenyomatvétele és a mandibula maxillához viszonyított helyzetének rögzítése történik a rendelőben
- ▲ A koronát a fogtechnikus készíti el: a lenyomat alapján készült mintára, beartikulálás után
- ▲ A fogorvos cementtel rögzíti a fogművet a páciens szájába.

Híd

- ▲ Másnéven rögzített részleges fogpótlás, hiányzó fog(ak) helyreállítására szolgáló fogmű.

Híd

- ▲ A pillérfogakat a fogorvos készíti elő, majd lenyomatvétele és a mandibula maxillához viszonyított helyzetének rögzítése történik a rendelőben
- ▲ A hidat a lenyomat alapján készült mintára, beartikulálás után a fogtechnikus készíti el
- ▲ A fogorvos cementtel rögzíti a fogművet a páciens szájába.

Gyökércsapos fogmű, csapos műcsonk

- ▲ Destruált, gyökerkezelt fogra készül és olyan cementtel rögzített fogmű, amelyek azután korona vagy híd rögzítésére szolgáló pillérként funkcionál.
- ▲ Készítésének feltétele a fog sikeres gyökerkezése
- ▲ A csap a fog gyökerében rögzül, míg a műcsonk a fog koronai részét restaurálja.

Műcsont

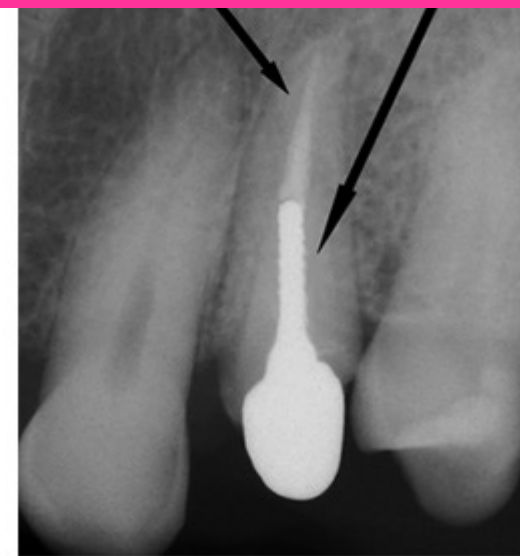
Gyökércsap

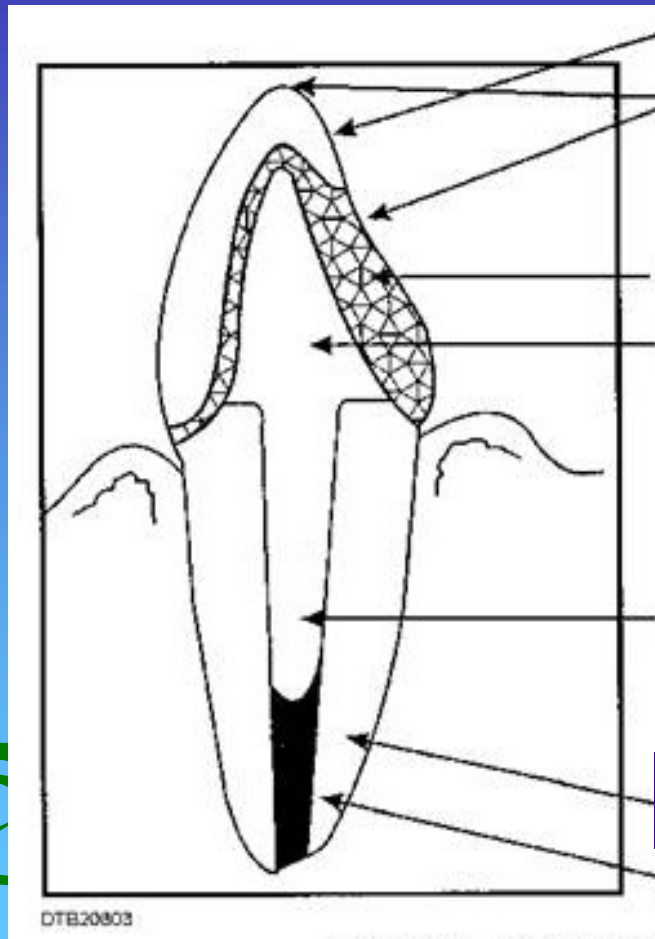

Gyökérkezelt fog

Behelyezett gyökércsapos fogmű

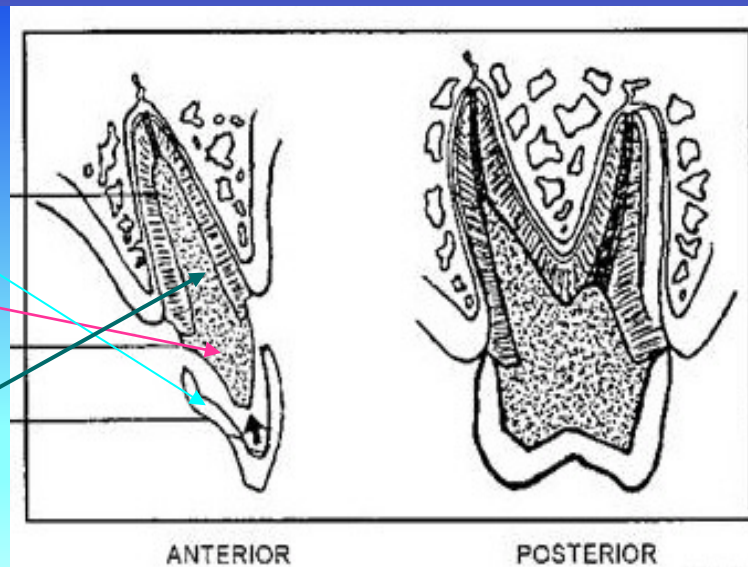

Fémre
égetett
porcelán
korona

műcsont

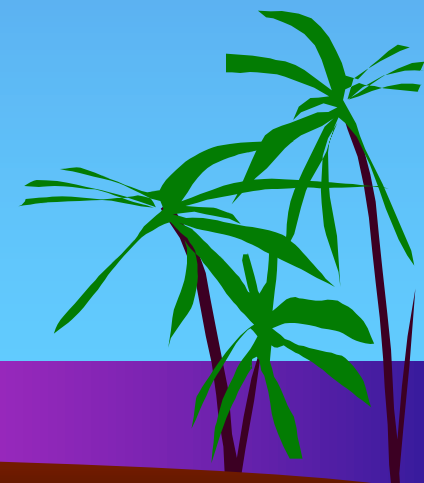
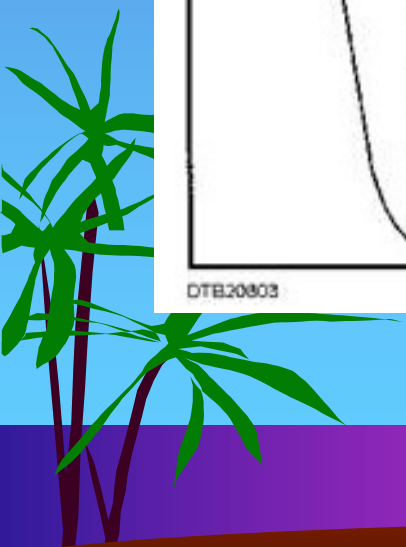
csap

Természetes gyökér
gyökértömés

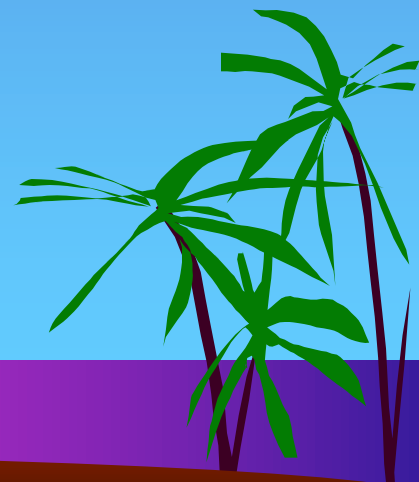
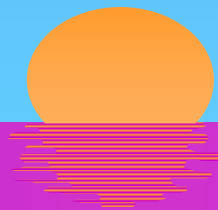
ANTERIOR

POSTERIOR

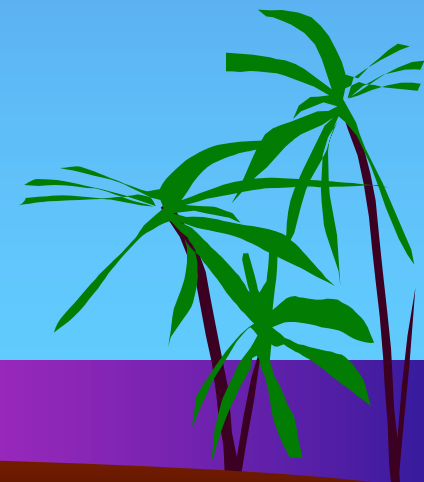
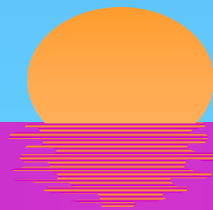
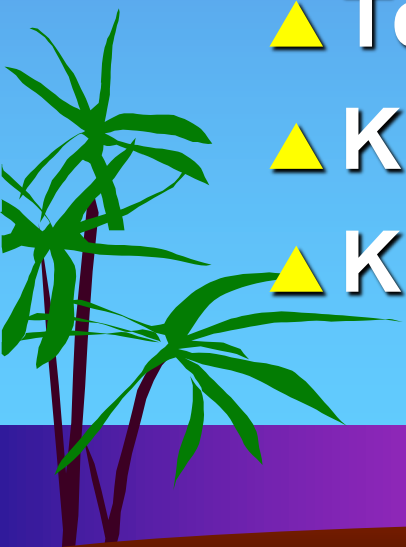
Kivehető fogpótlás

- ▲ Olyan fogpótlás, amely a viselő/páciens által behelyezhető a szájba, illetve onnan kivehető a fogmű roncsolása nélkül.

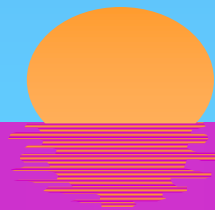
Kivehető fogpótlások típusai

- ▲ Részleges lemezes fogpótlás
- ▲ Komplex részleges denture (rögzített + kivehető)
- ▲ Overdenture
- ▲ Teljes lemezes fogpótlás
- ▲ Kivehető híd
- ▲ Kivehető sín

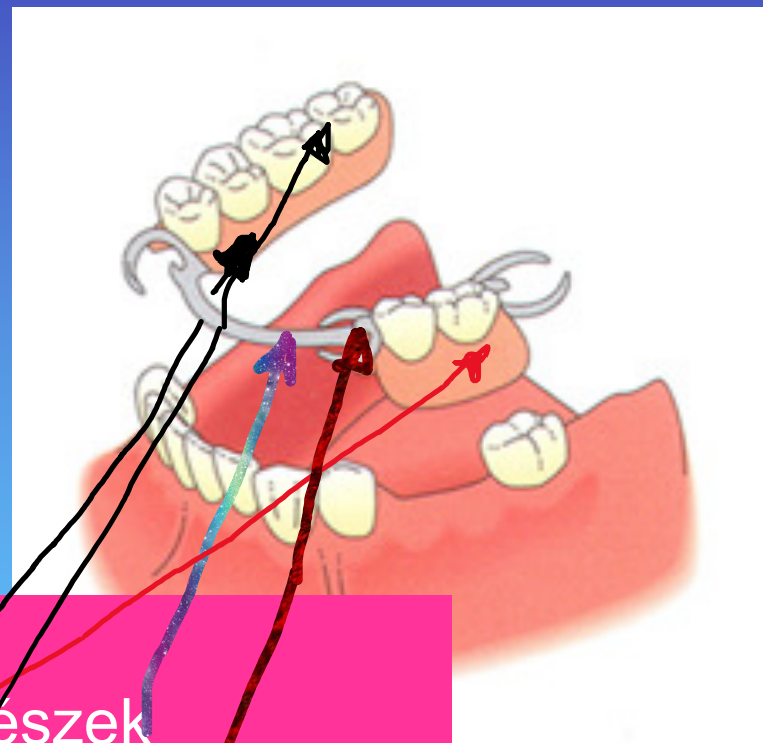
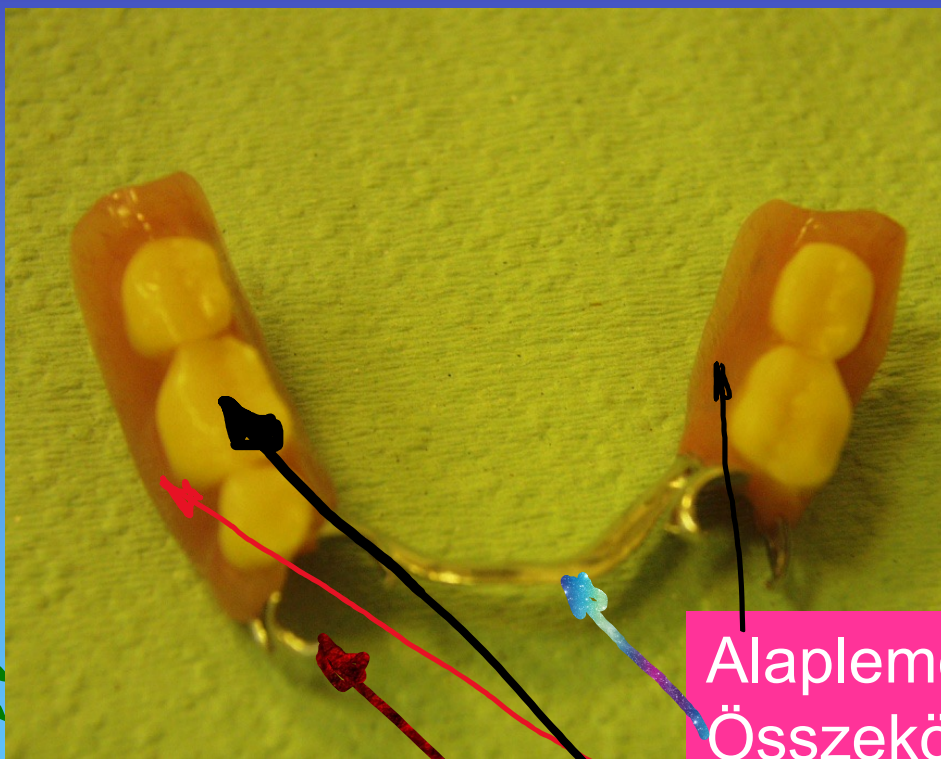

A kivehető fogpótlások készítésének fő munkafázisai

- ▲ A lenyomatvéétel és a mandibula maxillához viszonyított helyzetének rögzítése a fogorvos által történik a rendelőben
- ▲ A fogművet a fogtechnikus készíti el: a lenyomat alapján készült mintára, beartikulálás után a fogtechnikai laboratóriumban
- ▲ A fogművet a fogorvos helyezi szájba a rendelőben

Kapcsos elhorgonyzású részleges lemezes fogpótlás

- Alaplemez
- Összekötő részek
- Műíny
- Műfogak
- Rögzítő eszközök: kapcsok

Részleges lemezes fogpótlás

- ▲ A lenyomatvétel és a mandibula maxillához viszonyított helyzetének rögzítése történik a rendelőben
- ▲ A fogművet a fogtechnikus készíti el: a lenyomat alapján készült mintára, beartikulálás után
- ▲ A fogművet a fogorvos helyezi szájba

Kombinált (komplex) fogpótlások

- ▲ Rögzített fogpótlás
+
- ▲ Kivehető fogpótlás,
amely a rögzített
fogpótlás segítségével
rögzül a szájban

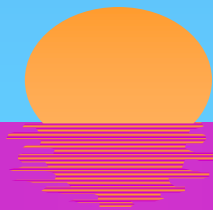
Kombinált (komplex) fogpótlás

- ▲ Teleszkóppal rögzített fogpótlás

Kombinált (komplex) fogpótlások

▲ Merevítő rúd

Teljes lemezes fogpótlás

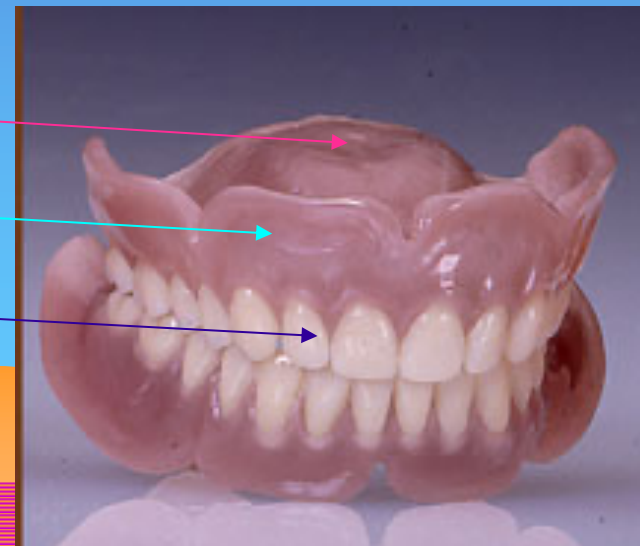
▲ A fogmű mind a felső mind az alsó állcsont összes fogát pótolja

▲ Részei:

▲ Alaplemez

▲ Műíny

▲ Műfogak

Overdenture (fedőfogsor)

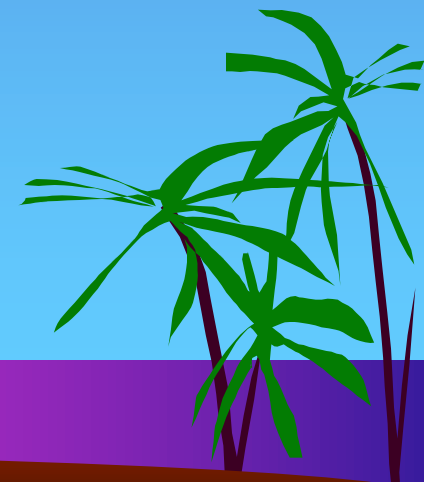
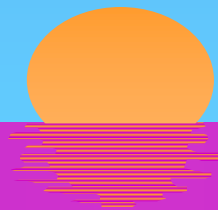
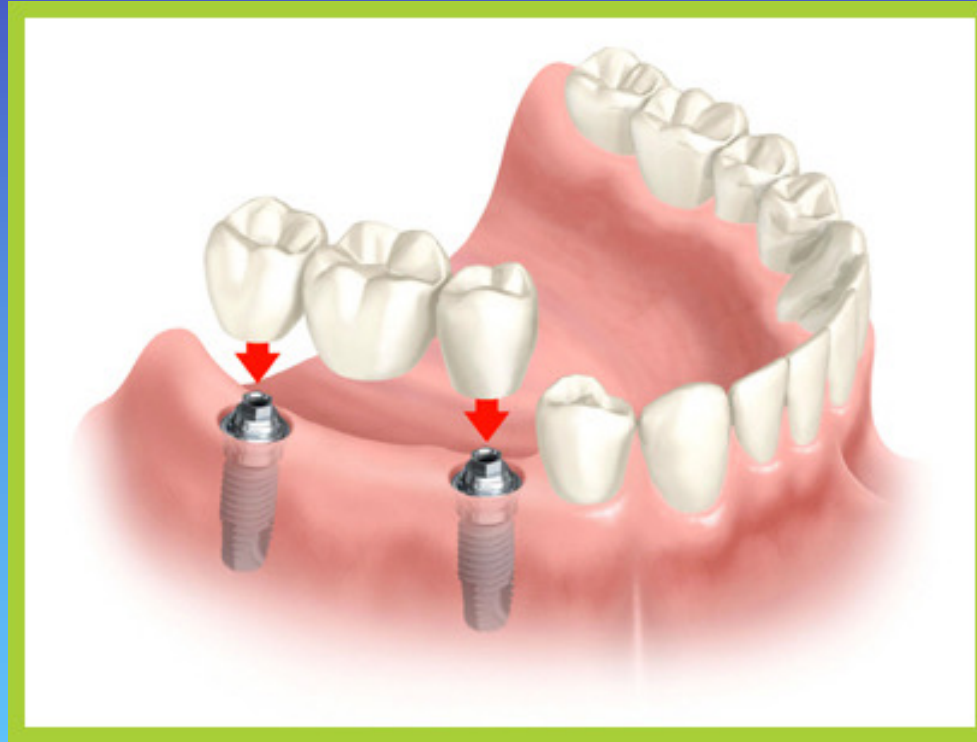
- ▲ Olyan teljes lemezes fogpótlás, amely mind a nyálkahártya csontalapzaton, mind a meglévő fogakon/gyökereken támaszkodik.
- ▲ A maradék fogakon lehetnek rögzítőeszközök: pl. teleszkóp, nyomógombos horgony, merevítőrúd.

Implantátum megtámasztású overdenture

Implantátum megtámasztású rögzített fogpótlás (csavarral rögzített kivehető híd)

Köszönöm a figyelmet!

